

Ruben Knežević

Živim s Kristom! 70 godina Baptističke crkve u Pakracu 1938.-2008.

Đuro Maraković, Savez Baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj, Baptistička crkva Pakrac, Zagreb, svibanj 2009., 154. str.

U Bibliji su zapisane riječi farizeja Gamaliela „... ako je taj naum ili to djelo od ljudi, propast će; ako li je pak od Boga, nećete ga moći uništiti...“ (Dj 5,38-39). Knjiga koja je pred vama govori o djelu koje je započeto prije 70 godina, govori o Božjem vodstvu i blagoslovima, o svjedočanstvima naviještanja Radosne vijesti, o predanosti kršćanskog života vjernika.

Ruben Knežević, starješina Baptističke crkve Rijeka, potaknut izdanjem *Pregleda povijesti baptizma na hrvatskom prostoru* (2001.), koje je bilo namijenjeno studentima Baptističkog instituta pri Savezu Baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj, kao i crkveno-povijesnim istraživanjima o pojedinim baptističkim crkvama, radi iskorak usmjeren prema budućnosti s pogledom na sjećanje prošlosti. Tendencija ovog djela je što točnije zapisati jučer, kako bi se danas što bolje pripremio za sutra. Knjiga se sastoji, uz uvodni dio, od nekoliko poglavlja, Baptistički počeci u pakračkoj okolici, Baptistička crkva u Prekopakri, Baptistička crkva u Pakracu, Sažetka, Iz crkvenog albuma te Bilješki, Popisa važnije građe i literature i Izvora priloga i ilustracija.

Autor u knjizi navodi osnovne informacije o razvoju Pakraca, baptističkih poveznica s pakračkim i prekopakračkim područjem, ali navodi i brojne podatke za one koji traže nešto više. Knežević je tako koristio arhivske građe Saveza baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj, baptističkih crkvi iz Sirača i Pakraca, te brojnih rukopisa, objavljenih radova, časopisa, novina i audiovizualne građe. Krenuvši od istraživanja Pakraca kroz povijest, prvih baptističkih poveznica s pakračkim područjem, najranijim protestantskim gibanjima u pakračkoj okolici i misijskih djelovanja siračkih baptista u 30-im godinama 20. st., autor stavlja poseban naglasak na baptističke početke u pakračkoj okolici i Prekopakri, posebno u Donjim Grahovljanima, Prekopakri, Klisi i Filipovcima. Središnji dio knjige zauzimaju tekstovi namijenjeni Baptističkoj crkvi u Pakracu. Zapisani početak odnosi se na kupnju zgrade u Pakracu (1953.) i kronološki dolazak pastora i propovjednika Josipa Mađara (1954.-1956.), Josipa Sudara (1956.-1958.) i Vladimira Čanjia (1965.-1968.). Opisujući službe i različite aktivnosti, pastore i propovjednike, Nikole Vukova (1974.-1985.), Josipa Kubice i Ladislava Ružičke (1987.-1988.) te Miška Horvateka (1990.-1991.), autor istražuje i rad Baptističke crkve u vrijeme Domovinskog rata (1991.-1995.), posebno na duhovnom planu, evangelizacijama i humanitarnim aktivnostima, kroz Humanitarno društvo „Moj bližnji“.

Dodatnu vrijednost zapisanim riječima daju brojne prikupljene fotografije i prilozi iz svih razdoblja pakračke crkve, koji su izloženi kronološki i tematski. Osim što pojedine fotografije prate tekstove, čitatelj treba posebnu pozornost usmjeriti na veći dio fotografija koji je izložen u posljednjem dijelu knjige, što se može promatrati kao svojevrsni crkveni album. Na taj način autor nastoji zapisati i vizualno potvrditi događaje i vrijeme koje se dogodilo, ali traje i dalje. Kroz Baptističku crkvu u Pakracu čitatelj može vidjeti djelovanje Božje. Bez obzira na kušnje kroz koje su morali prolaziti vjernici, na krize kroz koje je prolazila crkva, svojim djelima pokazivali su kako nisu zaboravili svoje poslanje. Ruben Knežević istraživanje o Baptističkoj crkvi u Pakracu zaključuje kako i ova, kao i svaka crkva, ima daljnjih uspona i padova, nije savršena crkva, ali teži tome. Prenosi riječi sadašnjeg pastora pakračke crkve, Timothyja-Ivana Špičaka kako sedamdeseta obljetnica nije sjećanje, zahvala i veličanje ljudi već Krista i naviještanje evanđelja. Poruka koju nosi u sebi ova knjiga, a namijenjena je svim generacijama, mlađim, srednjim i starijim, odnosi se na važnost sagledavanja, (pre)ispitivanje i istraživanja prošlosti koja treba imati za funkciju da se što kvalitetnije modeliraju načini izgradnje budućnosti, a ne da bude sredstvo opterećenja. Zato je i u naslovu knjige poruka koja nije vremenski opterećena - *Živim s Kristom!*

Knjiga ne predstavlja samo vrijedno djelo koje oslikava sjećanja, kada se govori o povijesti, nego i putokaz kada se pomišlja o budućnosti, kojim današnji vjernici trebaju ići vođeni riječima koje je izgovorio Đuro Maraković, kao prve iz Svetog Pisma koje je naučio napamet, a zapisane su na početku knjige „A mi propovijedamo Krista razapetoga“ (1 Kor 1,23).

Robert Bogešić